

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobkyně: **P. D.**
bytem X
zastoupena JUDr. Kateřinou Husákovou, advokátkou
sídlem Dvořákova 10, Znojmo

proti
žalovanému: **Městský úřad Znojmo**
sídlem Obroková 1/12, Znojmo
zastoupený Mgr. Tomášem Rašovským, advokátem
sídlem Skřivanova 7, Brno

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat ve vstupu zaměstnance žalovaného na pozemek p. č. X v k. ú. X dne 17. 1. 2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Žalobkyně je povinna zaplatit České republice – Krajskému soudu v Brně v plné výši náhradu nákladů řízení, která bude určena v samostatném usnesení.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Žalobou podanou ke zdejšímu soudu se žalobkyně spolu se svým manželem domáhali ochrany před nezákonným zásahem žalovaného; ten měl spočívat ve vstupu zaměstnance žalovaného dne 17.1.2023 na pozemek p. č. X v k. ú. X, který mají ve společném jmění manželů.
2. Zdejší soud nejprve dospěl k závěru, že je žaloba podána opožděně, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), usnesením ze dne 21.6.2023 odmítl. Nejvyšší správní soud se však s názorem zdejšího soudu ztotožnil toliko ve vztahu k manželovi žalobkyně. Pokud šlo o otázku včasnosti žaloby podané žalobkyní, usnesení zdejšího soudu zrušil a zavázal ho k provedení dokazování, které žalobkyně navrhovala v žalobě.

II. Podstatný obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Nezákonnost tvrzeného zásahu žalobkyně spatřovala v porušení § 172 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), dle kterého může oprávněná úřední osoba v případě bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat, které nastalo v souvislosti s přípravou a prováděním neodkladného odstranění stavby, nutných zabezpečovacích prací nebo vyklizení stavby ve veřejném zájmu, vstoupit na pozemek, stavbu a do stavby i bez vědomí jejich vlastníka. O tom musí vlastníka bez zbytečného odkladu informovat a uvést důvody, které k tomu vedly.
4. Dle žalobkyně přitom oprávněná úřední osoba vstoupila na pozemek bez vědomí vlastníků pozemku, přičemž pro takový postup nebyly splněny podmínky podle uvedeného ustanovení. Podle žalobkyně se tak mělo stát dne 17.1.2023.
5. Žalovaný se žalobou nesouhlasí. Má za to, že oprávněná úřední osoba (P. B.) při kontrolní prohlídce dne 12.1.2023 postupoval v souladu s § 172 odst. 2 stavebního zákona. Dne 17.1.2023 na místě vůbec nebyl. Navrhuje proto žalobu odmítnout, případně zamítnout.

III. Posouzení věci

6. Zdejší soud nejprve prováděl dokazování, pokud šlo o včasnost podané žaloby. Při jednání dne 28.5.2024 uskutečnil výslech žalobkyně. Při něm žalobkyně setrvala na tom, že se o kontrolní prohlídce provedené zaměstnancem žalovaného dne 17.1.2023 dozvěděla až z čestného prohlášení D. Ř. sepsaného dne 21.2.2023, které objevila mezi „papíry“ doma na kuchyňském stole. Zaujalo ji, že se nejednalo o žádný „úřední“ dokument, kterých je na stole vždy plno, a tak si ho přečetla.
7. Žalobkyně se sice rozešla se svým tvrzením, které uvedla v kasační stížnosti, neboť tam uváděla, že se s tímto dokumentem seznámila na pracovním stole manžela na čerpací stanici, nicméně s ohledem na ostatní její sdělení, dospěl soud k závěru, že tento nesoulad spíše ukazuje na to, že se žalobkyně o kontrolní prohlídce dozvěděla ještě později, než ve skutečnosti tvrdí. Žalobkyně totiž opakovaně uváděla, že se o dům na X ve X, kde měla být kontrolní prohlídka provedena, nezajímá, navštěvuje ho zcela nahodile, jedná se o podnikatelskou aktivitu jejího manžela, o kterou se žalobkyně nestará, a s manželem se o ní

nebaví. Soud tedy nevylučuje, že se žalobkyně o kontrolní prohlídce dozvěděla skutečně až z prohlášení D. Ř., ať už se s ním seznámila kdekoli. V takových pochybnostech je pak třeba žalobu považovat za včasnou.

8. Dále se soud zabýval důvodností podané žaloby, tj. tím, zda P. B. provedl dne 17. 1. 2023 kontrolní prohlídku v rozporu se zákonem, jak tvrdí žalobkyně.
9. K tomu soud dokazoval listinami obsaženými ve správním spisu žalovaného. Z nich vyplynulo, že J. G., bytem X, telefonicky (15:35 hod.), emailem (16:45 hod.) i písemně na podatelnu městského úřadu dne 11.1.2023 sdělil, že na dvoře budovy X probíhají výkopové práce zřejmě bez vědomí stavebního úřadu. Při telefonickém hovoru vedle výkopových prací zmínil i havárii vodovodní přípojky a unikající vodu, která narušuje statiku sousední nemovitosti. K emailové zprávě přiložil fotografie, z nichž je zřejmé, že ve dvoře je vykopáván výkop někým v zelených kalhotách a modré bundě.
10. Z protokolu o kontrolní prohlídce ze dne 12.1.2023 vyplynulo, že zaměstnanec stavebního úřadu P. B. provedl dne 12.1.2023 od 9:35 do 10:00 hod. prohlídku na pozemku st. p. X na stavbě „porucha vnitřního vedení vody objektu X“. V protokolu je popsán „obnažený rozvod vody z olovených trubek“ a vyjádření pracovníků, kteří na stavbě pracovali, podle něhož došlo včera k havárii vody a vyplavení dvora sklepních prostor sousedního domu. Podle pracovníků bude třeba vyměnit celou odbočku přípojky. K havárii došlo v důsledku technického stavu bez vnějších příčin. Přílohou protokolu jsou fotografie výkopu, na nichž je zřetelně vidět trubka se stříbrnou svorkou a nohy dvou pracovníků v modrých pracovních kalhotách a černých pracovních botách.
11. Součástí spisu je i email adresovaný R. H. (vedoucí stavebního úřadu) z adresy X, který sděloval, že dne 11.1.2023 došlo k poruše vody na „domě X“ s tím, že celá věc se řeší. Email byl odeslán 12.1.2023 v 10:36 hod.
12. Dne 17.1.2023 bylo žalovaným vydáno předběžné stavební povolení na stavbu „porucha vnitřního vedení vody objektu X“ (jako úřední osoba je uveden P. B.).
13. Z výpisu docházky P. B., který předložil žalovaný, plyne, že dne 12.1.2023 od 8:53 hod. do 11:06 hod. byl P. B. na „služební cestě“, zatímco dne 17.1.2023 byl na pracovišti od 6:42 hod. do 11:20 hod. Pak odešel „na přestávku“ a od 11:46 hod. byl opět na pracovišti.
14. V prohlášení ze dne 21.2.2023, které žalobkyně předložila, je uvedeno, že D. Ř. dne 17.1.2023 od 9:00 hod. pracoval spolu s kolegou „za Inženýrské stavby Neuman s. r. o.“ na odstranění havárie vodovodu ve dvorním traktu budovy na X. Tam se dostavil zaměstnanec stavebního úřadu, který se nepředstavil ani nelegitimoval, ale o němž později zjistil, že se jedná o P. B. Ten se vyptával, co a pro koho tam dělají a zda mají povolení. Sdělili mu, že tam byla havárie, že tryskala voda z chodníku. P. B. jim na to řekl, že v takovém případě je z důvodu ochrany zdraví třeba vyměnit olovené potrubí.
15. V prohlášení ze dne 23.5.2023, které žalobkyně předložila, je uvedeno, že K. J., který je nájemcem bytové jednotky v budově na X, zjistil dne 9.1.2023 v 16:30, že prolíná voda na chodníku ve dvorním traktu budovy. Zajistil tedy vypnutí vody a následujícího dne místo vykopat, na trubku v místě prosakování umístil svorku, aby voda poškozenou trubkou neprosakovala a vodu pustil na 1/3 výkonu. V takovém režimu byl přívod až do doby opravy dne 17.1.2023. Po zasvorkování zakryl místo rohožkou a kobercem, aby trubka nepopraskala mrazem. Do uvedeného data žádné práce již neprobíhaly. Ve dnech 14. a 15.1.2023 provedl přípravu místa pro budoucí opravu trubky jejím obnažením (výkopem). Dne 17.1.2023 proběhla výměna trubky za novodurovou o délce 5 m. Tohoto dne se dostavil

D. Ř. spolu s dalším zaměstnancem společnosti Inženýrské stavby Neuman s. r. o. a za účasti K. J. provedli výměnu trubky.

16. Ve faktuře č. 723003 vystavené společností Inženýrské stavby Neuman s. r. o. dne 1.2.2023 je za opravu vodovodní přípojky v budově na X fakturováno 9778 Kč. Jako datum uskutečnění zdanitelného plnění je uvedeno 17.1.2023
17. Svědek D. Ř. uvedl, že na X s kolegou K. pracovali asi 17.1.2023 na opravě vodovodu. Mezi 10:00 a 11:00 hod. přišel menší pán s brýlemi a knírkem, o kterém se později dozvěděl, že je to pan B. ze stavebního úřadu. Ptal se, co a pro koho tam dělají.
18. Svědek S. K si přesné datum provádění prací na X nepamatoval. Potvrdil však, že tam pracoval některý den v lednu 2023 od rána asi do 14:00 hod. s kolegou Ř. a pomáhal jim ještě K. J., který tam bydlí. Rovněž potvrdil, že přišel nějaký pán, který se představil a uvedl, že je z odboru výstavby.
19. Svědek K. J. uvedl, že v pondělí (9.1.2023) zjistil, že praskla voda. V úterý (10.1.2023) provedl výkop a provizorně zasvorkoval prasklou trubku a začal shánět firmu, která by trubku opravila. To se mu nakonec podařilo. Během víkendu (14.-15.1.2023) provedl přípravu na výměnu trubky a vykopal překop. Další úterý (17.1.2023) přijeli dva pracovníci Inženýrské stavby Neuman s. r. o. (jedním z nich byl D. Ř., což je nevlastní syn svědka). Svědek tam pracoval s nimi, krom doby, kdy šel pro oběd. To bylo kolem poledne. Když se vrátil, dozvěděl se, od pracovníků, že přišel nějaký pán ze stavebního úřadu. Svědek k fotografiím, které byly pořízeny P. B. dne 12.1.2023 a jsou součástí správního spisu, uvedl, že se jedná o fotografie vyfocené ještě před víkendem, neboť na nich provedený překop není. Rovněž uvedl, že pracovní boty na těchto fotografiích mohou být jeho.
20. Svědek P. B. sdělil, že dne 11.1.2023 v odpoledních hodinách obdržel oznámení od pana G., což je soused žalobkyně, že ve dvoře na X došlo zřejmě k havárii a někdo tam provádí nějaký výkop. Následujícího dne dopoledne se tam proto vypravil na kontrolní prohlídku. Jedná se o otevřený dvůr, kde se nachází nějaká firmy (např. Foto Mašek). Na místě pracovali dva starší muži, kterým se představil a zeptal se jich, co se tam stalo. Nemyslí si, že se jednalo o pracovníky nějaké odborné firmy, spíše to byli lidé, kteří tam bydlí nebo jsou z firem, které se tam nacházejí. Měli vykopané dvě sondy a za pomoci rychlospojek řešili prasklinu na trubce. Pořídil fotodokumentaci a protokol. Dne 17.1.2023 ani žádný jiný den na X v souvislosti s touto havárií vodovodu nebyl.
21. Svědek Mgr. R. H. uvedl, že je mu známo, že dne 12.1.2023 P. B. na kontrolní prohlídce ve dvoře na X byl. O tom, že by tam byl i 17.1.2023, mu známo nic není. Neodpovídá tomu ani výpis docházky, která se u nich přísně dodržuje.
22. Z provedeného dokazování vyplynulo, že dne 12.1.2023 se pracovník stavebního úřadu P. B. dostavil na prohlídku stavby na X v souvislosti s opravou vodovodní přípojky. Toto datum potvrdili svědci B. i H., odpovídá informacím obsaženým v protokolu o kontrolní prohlídce i výpisu docházky P. B. z tohoto dne. Rovněž je logické, že byla kontrolní prohlídka provedena ihned následujícího dne po nahlášení možné havárie vody. Jak potvrdil svědek J., fotografie, které tvoří přílohu protokolu o kontrolní prohlídce ze dne 12.1.2023, byly pořízeny „před víkendem“, tj. před 14.1.2023. Zároveň žádný důkaz neprokazuje opak.
23. Pokud jde o 17.1.2023, tak svědek B. výslovně popřel, že by tohoto dne na X byl. Rovněž výpis jeho docházky žádný záznam o pracovní cestě neobsahuje a naopak ukazuje, že až do odchodu na oběd byl na pracovišti. O existenci kontrolní prohlídky tohoto dne nebylo nic známo ani svědkovi H. Přítomnost P. B. tohoto dne ve dvoře na X potvrzuje toliko svědek

Ř. Nepřímo to také potvrzuje svědek J. (ten má tuto informaci však právě od svědka Ř.). Svědek K. přítomnost „pána ze stavebního úřadu“ také potvrzuje, nicméně se se svědkem Ř. rozchází v tom, zda se představil a uvedl, že je ze stavebního úřadu. Svědek Ř. také uvedl, že měl P. B. přijít mezi 10:00 a 11:00 hod, zatímco svědek J. sdělil, že se tak mělo stát v době, kdy šel pro oběd, a to bylo až kolem 12:00 hod. Byť je tedy pravděpodobné, že 17.1.2023 svědkové Ř., K. a J. pracovali na „finální“ opravě vodovodní přípojky (tomu nasvědčují i listiny předložené žalobkyní – faktura a dodací listy), nebylo prokázáno, že se toho dne dostavil P. B. na kontrolní prohlídku. Výpověď svědků (Ř., K. a J.) je v tomto ohledu totiž nejednoznačná a tedy nepřesvědčivá. Soud naopak uvěřil P. B., že na prohlídce stavby 17.1.2023 nebyl. Není totiž důvod, proč by takovou prohlídku stavby popíral. Soudu se navíc jeví jako vysoce nepravděpodobné, že by se P. B. znovu ptal, co se stalo a co tam pracovníci dělají. Informací o havárii i opravě vodovodní přípojky totiž již disponoval z prohlídky 12.1.2023. Dostavil-li se pak skutečně někdo, kdo o sobě prohlásil, že je ze stavebního úřadu (tuto skutečnost přitom svědek Ř. popírá, neboť uvádí, že se nepředstavil), nebylo prokázáno, že to byl P. B. nebo jakýkoli jiný pracovník stavebního úřadu.

24. Soud pro nadbytečnost neprováděl důkaz výslechem R. Š., neboť správní spis je v dané věci veden řádně, obsahuje spisový přehled a nic nenasvědčuje tomu, že by s ním mělo být jakkoli manipulováno. Rovněž nepovažoval za potřebné vyžadovat si od mobilního operátora „výpis GPS souřadnic mobilu P. B.“ či odborné stanovisko k možnému zásahu do docházkového systému žalovaného. I kdyby mobilní operátor takovými údaji disponoval a soudu je poskytl, o čemž soud pochybuje, je vzdálenost mezi radnicí a místem provedení kontrolní prohlídky příliš malá (cca 100 m vzdušnou čarou) na to, aby vysílač přesun mobilního telefonu zaregistroval. Pokud jde o zásah do docházkového systému žalovaného, tak ten je jistě možný (toho si je soud vědom i bez odborného stanoviska). Nic však nenasvědčuje tomu, že k takovému zásahu došlo.
25. Soud nepřipustil změnu žaloby (spočívající v tom, že nezákonným zásahem byla kontrolní prohlídka provedená 12.1.2023), které se domáhala žalobkyně po skončení dokazování, neboť celé dokazování bylo vedeno k prokázání tvrzení, že P. B. provedl kontrolní prohlídku 17.1.2023. Takové dokazování by pak nemohlo být podkladem ke změně žalobě. Provedené dokazování by tak bylo zcela zbytečné. Soud se navíc žalobkyně při jednání ještě před předvoláváním svědků opakovaně ptal, zda trvá na tom, že kontrolní prohlídka byla provedena 17.1.2023 a nikoli 12.1.2023, jak tvrdí žalovaný. Žalobkyně však setrvala na tom, že k zásahu došlo 17.1.2023.
26. Byť je tedy pravděpodobné, že dne 17.1.2023 skutečně pracovníci společnosti Inženýrské stavby Neuman s. r. o. pracovali na opravě vodovodu, žalobkyně neprokázala, že se v tu dobu dostavil pracovník žalovaného, který tam provedl kontrolní prohlídku. Její žaloba tak není důvodná. Soud ji proto podle § 87 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (s. ř. s.) zamítl.
27. Nad rámec uvedeného považuje soud za potřebné uvést, že i kdyby se skutková situace odehrála tak, jak tvrdí žalobkyně, a nějaký pracovník stavebního úřadu by provedl kontrolní prohlídku ve dvorním traktu budovy na X, aniž by to žalobkyni sdělil, nejednalo by se o nezákonný zásah ve smyslu § 82 s.ř.s. K tomu, aby bylo určité jednání či opomenutí správního úřadu takovým zásahem, musí jím být zasaženo do práv žalobkyně. V daném případě však byla prohlídka provedena na veřejně přístupném dvoře, kde se nacházejí různé provozovny a kdokoli tam má volný přístup. Navíc žalobkyně opakovaně uvedla, že se o

tento dům nestará ani nezajímá a chodí tam zcela „narázově“, neboť se jedná o podnikatelskou aktivitu jejího manžela.

IV. Náklady řízení

28. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu náhrada nákladů řízení nebyla přiznána. Je-li žalován postup stavebního úřadu, je jistě schopen si zákonnost tohoto postupu obhájit samotný stavební úřad.
29. Podle § 60 odst. 4 s. ř. s. má stát proti neúspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení, které platil. Na základě návrhů žalobkyně byly provedeny výslechy svědků, kterým stát zaplatí svědecké. Žalobkyně se žalobou nebyla úspěšná, a proto soud uložil povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení, které spočívají ve vyplaceném svědeckém. Přesná částka bude stanovena v samostatném usnesení poté, co bude svědecké vyplaceno.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 11. 9. 2024

Petr Šebek v. r.
předseda senátu